

LENAUHEIM

Sediul consiliului local: Lenauheim nr. 258, telefon 0256/360428, fax 0256/381775

Coordonate:

45°52'19" lat. N;
20°48'02" long. E;

Repere istorice:

-1482 - localitatea Lenauheim este atestată documentar sub numele **Csatád**, probabil după cel al familiei Ciata;

-1759 - se înființează stația de poștă pe drumul care lega Seghedinul de Timișoara;

-1763-1767 - au loc masive colonizări germane și se construiesc peste 200 de case;

-13 august 1802 - se naște poetul **Nikolaus Lenau** (d. 1850);

-1831 - în comună exista deja o farmacie;

-1836 - ciuma lovește localitatea Bulgăruș;

-5 iulie 1852 - se naște la Bulgăruș poetul **Johann (Ivan) Szimits** (d. 26.03.1910, la Viena);

-1880 - **Csatádul** avea 3 281 de locuitori;

-1882 - se naște **Jarosy Desiderius**, muzicolog, dirijor, organist, critic muzical, profesor, editor, preot romano-catolic (d. 1932);

-23 octombrie 1908 - se naște la Csatád **Nikolaus Hans Hockl**, pedagog, istoric, om politic (d. 5.11.1945);

-1926 - comuna primește actualul nume, **Lenauheim**;

-1981 - se naște la Lenauheim **Griebel Jürgen**, vicepreședinte al șvabilor bănățeni din Germania;

-2002 - comuna Lenauheim are 5 704 locuitori;

-2005 - apare lucrarea „**Lenauheim, Scurtă monografie**”;

-2009 - apare primul număr al publicației „**Monitorul**”, editată de primărie;

20.05.2011- comunitatea din orașul german **Schwabischall** donează satului Bulgăruș o mașină de pompieri marca Mercedes;

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 - total: 5 945 de persoane, dintre care:

- masculin = 2 966 persoane



- feminin = 2 979 de persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2011:
1 973

Sate componente: Lenauheim, Bulgăruș (1462 - Bogaruș), Grabaț (1764, Grabaț);

Instituții școlare: Școli cu clasele I-VIII: Lenauheim, Bulgăruș și Grabaț; Grădinițe cu program normal: Lenauheim, Bulgăruș și Grabaț;

Instituții sanitare: Cabinete medicale: Lenauheim, Bulgăruș și Grabaț; Farmacie umană: Grabaț; Dispensar sanitar-veterinar: Lenauheim; Cabinet și farmacie sanitar-veterinară: Grabaț;

Instituții culturale: Casa memorială „Nikolaus Lenau”: Lenauheim; Cămine culturale: Lenauheim, Bulgăruș și Grabaț; Bibliotecă: Lenauheim (fondată la anul 1962);

Biserici: Biserici ortodoxe române: Lenauheim (1948), Grabaț (1949) și Bulgăruș (1940); Biserici romano-catolice: Lenauheim (1778 - monument istoric), Grabaț (1764) și Bulgăruș (1774); Biserici creștine baptiste: „Betania” - Lenauheim (1979); Bulgăruș, Grabaț (2000); Biserici pentecostale: Lenauheim și Bulgăruș;

Ruga: Grabaț (15 august - Sfânta Maria Mare); Lenauheim (8 septembrie - Sfânta Maria Mică) și Bulgăruș (8 noiembrie - Sfinții Arh. Mihail și Gavril);

Cetățeni de onoare: Kahr Helmuth, Heindinger Helmuth, Wieser Franz, Barbel Wiebke Schofnagel, Bondenleaz Othmar, Griebel August, Griebel Werner, Gheorghe Tăpălagă, Ioan Rofa.

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI LENAUHEIM

Suciu Ilie	primar	Motăroaia Sorin, consilier	PDL
Cioabă Tudorel	viceprimar	Narița Alinel Ioan, consilier	PSD
Cabău Daniela, consilier	PDL	Popi Ovidiu, consilier	PSD
Derevlean Gheorghe, consilier	PDL	Străuț Ion, consilier	PDL
Dosescu Adrian, consilier	PDL	Toma Ioan, consilier	PDL
Lăcătuș Victor, consilier	PR	Vasile Gheorghe, consilier	PSD
Litră Gabriela, consilier	PDL	Voinea Costică, consilier	PDL
Mărcaș Iosif, consilier	PDL		

LENAUHEIM



POETUL NIKOLAUS LENAU

La 13 august 1802 s-a născut la Csatád, **Franz Niembsch Edler von Strehlenau**, cel care va intra în literatura universală sub numele de **Nikolaus Lenau**.

După moartea tatălui, în 1807, anii copilăriei îi sunt marcați de numeroase mutări: de la **Csatád** la Pesta, apoi lângă Viena, iarăși la Pesta, apoi la Tokaj, din nou la Viena. De-sele schimbări de domiciliu vor influența caracterul lui Lenau, care va duce și mai târziu această viață de „nomad”. A studiat filozofia, dreptul, medicina, agronomia, fără a termina însă vreuna dintre aceste facultăți. Lenau atinge culmile artistice și ale concepției sale despre lume între anii 1838 și 1844, în perioada pregătirii revoluției din 1848. Neputința adaptării la starea de lucruri de atunci îl determină să părăsească țara. Se îndreaptă spre Germania, mai precis spre orașul Stuttgart, unde ajunge la 9 august 1831. Intră în contact cu reprezentanții „Schwäbische Schule”, a căror influență ideologică a fost hotărâtoare pentru creația din acea perioadă. Aici i-au apărut foarte multe poezii din lirica naturii, dar și dintre cele care exprimau compasiunea pentru popoarele subjugate („**Cântece poloneze**”).

După peregrinări la München, Karlsruhe, Heidelberg (unde a încercat să-și termine

studiile de medicină), s-a hotărât să părăsească Europa. Pleacă în America, țara libertății și a democrației. Lenau se înrolează și el în puhoiul celor 150 000 de emigranți care părăsesc între 1831 și 1840 bătrânul continent. Realitatea vieții din America îi provoacă o mare deziluzie, dar activitatea sa literară din această perioadă este fructuoasă.

După o ședere de numai 6 luni în America, poetul se întoarce în iunie 1833 în Germania. Este întâmpinat ca un scriitor de renume, fiind considerat unul dintre marii poeți romantici ai Germaniei. Culegerile de poezii editate de Cotta l-au făcut celebru.

Lenau atinge în poemul epic „**Savonarola**” (prin întoarcerea la credință) cel mai critic punct al concepției sale despre viață, influențat fiind și de dragostea neîmplinită pentru Sophie, soția unui funcționar austriac. Poeziile de dragoste din acea perioadă converg spre resemnare, iar poetul pare că se izolează de restul lumii tot mai mult.

Relația cu Sophie nu merge. A încercat să se rupă de ea logodindu-se cu Marie Behrends, fiica unui burghez din Frankfurt. În toiul pregătirilor de nuntă suferă însă un atac de apoplexie la Stuttgart. Ultimii șase ani din viață (până la moartea sa în 22 august 1850) îi va petrece într-un sanatoriu din Winnental (lângă Stuttgart).

Localitatea natală a poetului din Banat poartă din anul 1926 numele de **Lenauheim**.



Clădirea monument istoric „Han de poștă” (1775) adăpostește Casa Memorială „Nikolaus Lenau” (înființată la anul 1932), casă unde s-a și născut poetul bănățean

CASA MEMORIALĂ NIKOLAUS LENAU ȘI MUZEUL DE ETNOGRAFIE



Expoziția de păpuși îmbrăcate în costume șvăbești



Cuina șvăbească



Mașină manuală de spălat rufe



Bicicleta de lemn

LENAUHEIM

PEDAGOG, ISTORIC, POLITICIAN

Nikolaus Hans Hockl s-a născut la 23 octombrie 1908, la Csatád - Lenauheim, ca fiu al comerciantului Johann Hockl și al soției sale Susanna, născută Hensel. Nikolaus Hans Hockl a urmat școala generală în satul natal, iar din 1921, gimnaziul real din Timișoara, pe care l-a absolvit în 1928. A studiat filozofia, istoria și filologia la Viena, Marburg-Lahn și București, unde a obținut în 1933 dreptul de a profesa în învățământul mediu. Ca student, a înființat în Timișoara asociația „**Wandervogel**” („Pasărea călătoare”) și, în 1933, în localitatea Dudeștii Noi, o tabără de muncă pentru tineri.

Cariera profesională și-a început-o în București, ca dascăl de limba germană la gimnaziul grecesc. În 1934 a trebuit să întreprindă activitatea didactică, pentru a-și satisface stagiul militar.

După o scurtă perioadă de activitate în județul Satu-Mare, Hockl a fost numit șef al „Schulamt der Deutschen Volksgruppe in

Rumänien”. În această calitate a lucrat la proiectul pentru o nouă Lege a învățământului aplicabilă pentru Volksgruppe, lege adoptată în 1941.

După o controversă cu șefii mișcării germane din Banat a fost destituit de la conducerea „Schulamt der Deutschen Volksgruppe in Rumänien”, dar i s-a acordat postul de director al Gimnaziului German din Reșița. La începutul anului 1945, Hockl și soția sa au fost deportați în Uniunea Sovietică, fratele lui Hockl fiind un fruntaș nazist. În lagăr, Hockl a suferit un atac de cord și a decedat la 5 noiembrie 1945 la Dniepropetrovsk (Ucraina). Dintre lucrările sale mai însemnate amintim pe cea închinată satului Aluniș din județul Arad: „**Traunau. Istoria unui sat șvăbesc**” (Jimbolia, 1930), dar și „**Auf dem Wege zur Nation. Beiträge zur Geschichte der Banater Schwaben**” (Hermannstadt, 1934); „**Das deutsche Banat**” (Timișoara, 1940) sau „**Deutsche Jugenderziehung in Rumänien**” (Timișoara, 1940).

PRIVILEGIILE PENTRU
COLONIȘTI

Coloniștii germani ajunși în Banat erau ocrotiți de Curtea de la Viena, chiar dacă pentru aceasta autoritățile imperiale trebuia să-i mute, nu o dată, pe românii sau sârbii din localitățile în care urmau să se stabilească șvabii. Nu a fost însă cazul coloniștilor din Bulgăruș: Deși urme despre sat exis-

tă în surse documentare încă din anul 1462, sub ocupația otomană așezarea a fost pustiită, iar Harta lui Mercy din anul 1723 arată Bulgărușul tot fără locuitori.

Satul se întemeiază la anul 1769, din dorința consilierului Timișorii, Neumann. Sunt aduși aici coloniști germani, „**fiecare primind lot de casă și 34 jugăre de pământ, pe lângă materiale de construcție, erau scutiți de impozite pentru mai mulți ani**”.

SCRIERI ȘVĂBEȘTI

Johann (Ivan) Szimits s-a născut la 5 iulie 1852, la Bulgăruș. Poet de limba germană, dar de etnie sârbă, a crescut și a fost educat în limba șvăbească. S-a ocupat de culegerea de cântece populare șvăbești din Banat. Scrieri proprii: „**De Schwob. Humoristische Gedichte in banat-schwäbischer Volksmundart.**” Temeschburg (Timișoara) 1888, „**Blume vun dr Heed un sunscht allerhand Luschtliches Auswahl und Nachwort Franz Heinz**”, Editura Kriterion, București, 1973. Szimits a trecut la cele veșnice în 26 martie 1910, la Viena.

SCURTĂ MONOGRAFIE

Povestea în limba română a Csatádului de ieri și de azi (**Lenauheim, Scurtă monografie**) a fost alcătuită pe durata mai multor decenii de profesorul **Constantin Pașcău** (directorul școlii generale din comună între anii 1951-1976). Monografia profesorului Constantin Pașcău a apărut în anul 2005.

